

STYRELSEPROTOKOLL 1/2018

Protokoll fört vid Svenska Finlands folktings styrelsemöte 13.2.2018 kl. 11.00 – 13.50.

Närvarande:

Ordinarie

Ersättare

Ordförande

Thomas Blomqvist, sfp (anlände 11.18, (x)
avlägsnade sig 12.50)

Anders Adlercreutz

Vice ordförande

Jacob Storbjörk, sdp (-)

Nils-Johan Englund (-)

Jonny Andersen, Åland (x)

Ingrid Johansson

Styrelsemedlemmar

Thorolf Sjölund, saml (x)

Ted Apter

Joonas Leppänen, vf (-)

Birgitta Gran

May-Gret Axell, kd (-)

Hanna-Kaisa Simojoki (x)

Lena Sjöberg, gröna (-)

Tuula Närvä (x)

Karl-Mikael Grimm, c (-)

Hanna Karlsson (-)

Nina Lindroos-Holmström, sdp (-)

Veronica Kalhori (-)

Carita Henriksson, sdp (-)

Viktor Kock (x)

Jaan Siitonen, sfp (-)

Åsa Myrberg (-)

Christel Liljeström, sfp (x)

Thomas Rosenberg

Jan-Erik Eklöf, sfp (x)

Mikael Nylund

Kjell Wennström, sfp (x)

Inger Wretdal

Patrick Ragnäs, sfp (-)

Stefan Mannsén (-)

Ulla Salmenheimo-West, sfp (x)

Mathias Skytte

Tanja Nyman, sfp (-)

Birgitta Olsson (x)

Camilla Wikman, sfp (x)

Brita Brännbacka-Brunell

Närvarande tjänstemän:

Kristina Beijar

Camilla Grundström, sekreterare §§ 1-8

Stina Heikkilä

Maria Larma

Stephanie Lindberg, sekreterare §§ 9-15

Erik Munsterhjelm

Markus Österlund

§1. Mötet öppnas

II vice ordförande Jonny Andersen öppnade mötet klockan 11.10.

§2. Stadgeenlighet och beslutförhet

Beslut: Konstaterades att mötet var stadgeenligt sammankallat och beslutfört.

§3. Godkännande av föredragningslistan

Beslut: Föredragningslistan godkändes.

§4. Val av protokolljusterare

Beslut: Till protokolljusterare valdes Camilla Wikman och Thorolf Sjölund.

§5. Protokoll från föregående möte

Beslut: Protokollet från mötet 12.12, **bilaga 1**, godkändes.

§6. Allmänpolitisk diskussion

II vice ordförande **Jonny Andersen** ajournerade § 6 i väntan på att ordförande Thomas Blomqvist anländer till mötet för att inleda den allmänpolitiska debatten. Styrelsen övergick i väntan på ordförande till att behandla § 7.

Thomas Blomqvist inledde den allmänpolitiska diskussionen med att konstatera att vård- och landskapsreformen fortsättningsvis är den mest aktuella reformen. Reformen är långt ifrån i mål och vi har inte ännu sett den slutliga valfrihetsmodellen. Det blir utmanande att trygga det svenska inflytandet när landskapen blir stora, särskilt i Nyland men också i andra landskap. Påverkansorganet för den språkliga minoriteten borde ha faktiskt inflytande. Landskapsstyrelsen har en motvilja mot att ge ifrån sig makt. Det är svårt att få gehör för de svenska frågorna i en styrelse där de svenskspråkiga är svagt representerade. Ur språklig synvinkel skulle det vara nödvändigt att få till stånd en ändring jämfört med nuvarande förslag.

Blomqvist konstaterade vidare att valfriheten och vad som ska hända med den har diskuterats mest. Det har hållits möten om hur servicen på svenska kunde ordnas med tanke på den under beredning varande valfrihetslagstiftningen. Det är viktigt att föra diskussionen, men Folktingets linje är den att det är den offentliga sektorn som ska garantera tillgången till service på svenska. Blomqvist sade att det är bra att man vill höra Folktinget och ta del av Folktingets sakkunskap, men att det inte är Folktingets avsikt att fungera som aktör eller vara med och bilda ett bolag. Folktinget bör fortsättningsvis hålla kontakt med landskapen för att bidra till att behovet av service på svenska beaktas då landskapen planerar servicen.

Blomqvist sade att det blir utmanande att ordna landskapsval hösten 2018. Landskapen kommer att ha många andra uppgifter än social- och hälsovård; allt från avbytarservice till myndighetsuppgifter. Nu görs ett tjänstemannaarbete som långt kommer att forma landskapens verksamhet. Folktinget ska vara proaktivt och ta initiativ gentemot landskapen.

Blomqvist noterade avslutningsvis att språkförsöket inte verkar bli någon succé. Den 23.2.2018 utgår tiden för att anmäla intresse för språkförsöket.

Ulla Salmenheimo-West sade att det kommer att vara viktigt att upplysa de privata serviceproducenterna om deras skyldigheter när det gäller de språkliga rättigheterna, men samtidigt också uppmuntra dem. Service på svenska kostar och det skulle behövas tilläggsfinansiering. Arbetsgivarna verkar gärna ta servicesedlarna i användning, men har de kollat upp om de får service på svenska?

Kjell Wennström konstaterade att det på större orter finns företagare som åtminstone i marknadsföringen använder svenska. Han berättade att reformarbetet är i full gång i Egentliga Finland där han sitter med i styrgruppen för vård- och landskapsreformen. Wennström deltog i Egentliga Finlands styrgruppsmöte för vård- och landskapsreformen 12.2.2018 där landskapsstrategi, servicestrategi och servicelöfte diskuterades.

Han lyfte upp att det är viktigt att den svenskspråkiga servicen beaktas redan från början. I Egentliga Finland är den svenska befolkningen huvudsakligen koncentrerad till fyra kommuner, vilket bör beaktas i ett tidigt skede. I regionen måste man diskutera sig fram till en lösning som man kan leva med.

Wennström konstaterade vidare att även den senaste versionen av valfrihetslagstiftningen innehåller de brister Folktinget tidigare påtalat om service på svenska samt element av tvångsbolagisering i och med bestämmelserna om kundsedlar och personlig budget. Wennström berättade att lagen om finansiering av landskapen ger tilläggsmedel till tvåspråkiga landskap. Frågan är dock hur medlen styrs i praktiken då det inte är fråga om öronmärkta medel. Beträffande det tvåspråkiga vårdbolaget konstaterade Wennström att Folktinget inte skall vara med som part, men kan bidra med sin sakkunskap i frågan.

Victor Kock konstaterade att det som framkommit i medierapporteringen kring det privata vårdbolaget inte gynnar det finlandssvenska. Han ansåg att ordförandes klargörande om Folktingets linje, att Folktinget förutsätter att det är den offentliga sektorn som skall trygga servicen på svenska, låter bra. Kock konstaterade vidare gällande språkförsöket att det är bra att det inte verkar bli så omfattande som man först befarade.

Tuula Närvä betonade att det är det offentligas på lag baserade skyldighet att ge service på svenska. Hon sade att det är en bra idé att försöka påverka den privata sektorn men man bör samtidigt minnas att skolsvenskan inte räcker till. Man behöver hitta andra sätt att utveckla språkkunskaperna hos vårdpersonalen.

Ulla Salmenheimo-West var upprörd över professor Göran Djupsunds uttalande 5.2.2018 om att svenskan som förvaltningspråk har försvunnit om 20 år.

Thomas Blomqvist konstaterade att det är Folktingets uppgift att arbeta för att Djupsunds tankar inte blir verklighet. Med en vårdsedel väljer kunden vart hen går, då prioriterar hen språk eller något annat. Blomqvist betonade att Folktingets skyldighet är att meddela landskapen att invånarna alltid, i alla lägen ska få service på svenska. I den mån landskapen upphandlar tjänster ska de se till att det finns service på båda språken. Blomqvist konstaterade att vi kan prata med privata aktörer men att de agerar utgående från marknadskrafterna. Det här kommer att vara utmanande på den svenskspråkiga glesbygden.

Folktingssekreterare **Markus Österlund** berättade att enligt senaste information överlämnas valfrihetslagstiftningen till riksdagen 8.3.2018. Han konstaterade att det är det offentligas skyldighet att trygga den svenskspråkiga servicen. Samtidigt bör man sträva efter att det ska finnas en reell valfrihet också på svenska. Där kommer de privata aktörerna in. Gällande det diskuterade initiativet har Doctagon varit en drivande kraft, Folkhälsan har också varit med.

Han konstaterade vidare att Folktinget har varit i kontakt med landskapen för att trygga den svenskspråkiga servicen. Arbetet fortsätter bland annat i samarbete med Kjell Wennström och Christina Gestrin, som valts till utredare vid Nylands förbund med uppgift att skapa strukturer och trygga rätten till svensk service i den nyländska vårdreformen.

Kjell Wennström avslutade med att konstatera att de finskspråkiga inte utbildas så att de kan ge en måttlig service på svenska. Det handlar om en utbildningspolitisk fråga. Folktinget kunde påtala denna olägenhet.

Tuula Närvä höll med om att skolsvenskan inte räcker till bland sjuk- och hälsovårdspersonalen och att det är viktigt att patienten blir förstådd.

Ulla Salmenheimo-West berättade att man i Seinäjoki ger språkutbildning kontinuerligt.

Thomas Blomqvist avslutade med att betona att vi alla ska vara proaktiva, hålla kontakt med landskapen och komma med förbättringsförslag.

Beslut: Antecknades för kännedom.

§7. Verksamhetsberättelsen 2017

Markus Österlund beklagade att handlingarna kommit sent och konstaterade att det finns korrigeringar som måste göras samt tekniska fel som måste åtgärdas. Han redogjorde för verksamhetsberättelsen, **bilaga 2**, och dess struktur. Ett papper med löpande text om ekonomin och mandatfördelningen fanns utdelad på mötesbordet.

Christel Liljeström frågade om orsaker till den ansträngda tidtabellen.

Markus Österlund berättade att orsakerna är flera: sessionen är en månad tidigare än 2017, ordförandes kalender, sportloven i södra Finland och Österbotten inverkar på mötestidpunkten och att vi inte kunde få bokslutet tidigare än vi fick. Han konstaterade ändå att det behövs bättre framförhållning, att verksamhetsberättelsen kan förberedas tidigare, vilket också har diskuterats på kansliet.

Ulla Salmenheimo-West föreslog att verksamhetsberättelsen publiceras i kortare form så att människor skulle se vad Folktinget sysslar med.

Markus Österlund berättade att verksamhetsberättelsen ska piggas upp med foton och bildtexter.

Victor Kock tackade för en belysande verksamhetsberättelse. Angående texten om Svenska dagen festen i Jakobstad konstaterade han att Jacob Storbjörk som skötte välkomstalet nämns som lokalpolitiker och föreslog att han istället omnämns som Folktingets I vice ordförande.

Markus Österlund svarade Kock att felet korrigeras.

Tuula Närvä tyckte att verksamhetsberättelsen är bra och hon hoppas att den publiceras. Efter att ha blivit invald i Folktinget har hon fått förklara vad Folktinget är. Folktinget är inte känt. Hon ansåg vidare att verksamhetsberättelsen borde översättas till finska annars övertygar vi bara dem som redan är övertygade om vår verksamhet.

Camilla Wikman tyckte att synliggörandet av verksamheten hör ihop med de strategidiskussioner som förts inom styrelsen.

Jonny Andersen konstaterade att verksamhetsberättelsen är diger och att han är imponerad över att den blivit färdig samt att bokslutet färdigställts på just ingen tid alls. Han undrade varför sessionen ordnas så tidigt i år?

Markus Österlund svarade att det var svårt att hitta ett datum som inte krockade med andra tillställningar.

Christel Liljeström undrade vem som skulle vara ”mottagare” av den finskspråkiga versionen? Hon föreslog en förkortad finskspråkig version som placeras på hemsidan.

Tuula Närvä stödde Christels förslag om en kort version på webbsidan.

Markus Österlund ansåg att den finskspråkiga versionen kunde fokusera på attitydarbetet.

Tuula Närvä berättade att många finska talande gärna skulle arbeta för svenska språket.

Thorleif Sjölund höll med Markus Österlund om att en sammanfattning av attitydarbetet görs på finska.

Ulla Salmenheimo-West stöder tanken på den korta versionen.

Stina Heikkilä berättade att Folktinget förnyat webbsidorna under hösten. De svenska sidorna är gjorda, de finska sidorna som inte blir lika omfattande är under arbete.

Ulla Salmenheimo-West undrade vilka nätverk vi kunde använda i syfte att lyfta fram verksamhetsberättelsen?

Tuula Närvä svarade att allas våra nätverk skall användas, kanske också ett pressmeddelande?

Noterades att Thomas Blomqvist anlände till mötet under behandlingen av denna paragraf, klockan 11.18.

Beslut: Verksamhetsberättelsen godkändes. Styrelsen gav kansliet fullmakt att göra nödvändiga tekniska korrigeringar och att foga en hälsning av ordförande och folktingssekreteraren till verksamhetsberättelsen. Kansliet gavs vidare i uppdrag att fundera på en finsk översättning och hur saken bäst kunde skötas.

§8. Ekonomi

Markus Österlund redogjorde för bokslutet, **bilaga 3**. Han konstaterade att kostnaderna varit på en högre nivå än intäkterna, vi gör en förlust på 6.600 €. Statsunderstödet minskade och anhållan om bidrag från svensk- och tvåspråkiga kommuner sändes först på hösten. Garanterna har bidragit med 40.000 €. Med hjälp av stödet har Folktinget kunnat genomföra de stora projekten. Under 2017 gick en del allmänna medel till Svenska Dagen satsningen.

Thomas Blomqvist konstaterade att han personligen är jättenöjd med fjolåret. Folktinget hade en bra verksamhet och fick mycket synlighet. Folktinget har någorlunda klarat av att hålla budgeten. Organisationen har trimmats så att verksamheten kan upprätthållas trots minskat statsunderstöd.

Victor Kock undrade varför övertidsersättningar, övriga löneersättningar och arvoden stigit jämfört med 2016. Han konstaterade att det är bra att kostnaderna för arbetsplatshälsovården gått ner från 14.000 € till 8.000 €.

Markus Österlund svarade att personalen får motionspeng och håller sig frisk. Övertidsersättningarna gäller några personer som inte kunde ta ut hela semestern och som istället har ersatts i pengar. Gällande arvoden konstaterade Österlund att Folktinget skaffade ett expertutlåtande av Kaarlo Tuori och till Svenska dagen konferencierna betalades ett arvode.

Birgitta Olsson sade att det är bra att bokslutet är på minus och frågade hur framtiden ser ut med tanke på statsunderstöd. Var går smärtgränsen?

Markus Österlund konstaterade att om Folktinget ska syssla med så mycket som nu har smärtgränsen redan gått. Han berättade att Kulturfonden skurit ner på sina bidrag. Det totala understödet från fonden har minskat procentuellt sett mera än statsunderstödet. Det lönar sig att lobba för den saken.

Thomas Blomqvist sade att statsbidraget är någorlunda stabilt. Hur mycket personalen skall leverera ska stå i relation till vad som kan förväntas.

Ulla Salmenheimo-West frågade om förhållandet bokslut och budget. Har vi kunnat budgetera rätt? Hur är personalkostnaderna fördelade?

Markus Österlund svarade att kansliet tillsammans med Visma följer med ekonomin. Alla projekt samt vissa löner (projektsekreteraren i sin helhet samt en månadslön för informatören och folktingssekreteraren) bokförs på projektkostnaderna. Styrelsens ordföranden och utskottens ordförande får arvoden.

Beslut: Bokslutet godkändes och förs till sessionen som styrelsens förslag.

Mötet ajournerades för lunch klockan 12.20.

Mötet återupptogs klockan 12.40.

Noterades att Camilla Grundström som fungerat som mötessekreterare avlägsnade sig från mötet under lunchpausen.

Noterades att Stephanie Lindberg tog över uppgiften som mötessekreterare.

§9. Folktingets session 7.4.2018

Föredragningslista och talare

Markus Österlund berättade att arbetsutskottet (AU) önskat sig en minister som talare på sessionen. På förslag är Antti Häkkänen, vår justitieminister. Häkkänen har inte tidigare hållit hälsningar på svenska. Inbjudan skickas till honom med en reservation om att han håller sitt tal på svenska. Om ministern inte kan ställa upp får AU och kansliet ta ställning till vem som vore lämplig istället för ministern. På förslag är kanslichef Asko Välimaa från justitieministeriet, eller Tuomas Pöysti, justitiekansler.

Auditoriet i Lilla Parlamentet är bokat för sessionen. Förslaget är att sessionen inleds 10.45, och att sessionen avslutas senast klockan 16. Föredragningslistan för sessionen finns i **bilaga 4**.

Beslut: Föredragningslistan godkändes och kansliet gavs i uppdrag att kontakta talare till sessionen.

Noterades att Thomas Blomqvist avlägsnade sig från mötet 12.50.

Noterades att II vice ordförande Johnny Andersen tog över ordförandeskapet när Thomas Blomqvist avlägsnade sig från mötet 12.50.

Motioner

Styrelsen behandlade de inlämnade motionerna i enlighet med **bilaga 5**.

Motion 1 Svenskspråkig polisutbildning

Beslut: Motionen och motionssvaret godkändes utan ändringar.

Motion 2 ICT-system

Beslut: Motionen och motionssvaret godkändes så att ordet framtiden i första att-satsen stryks samt att en tredje att-sats läggs till om att Folktinget verkar för att lagen om patientens ställning och rättigheter kompletteras med en bestämmelse som ger patienten rätt att få medicinska handlingar på sitt modersmål.

Motion 3 Initiativrätt

Beslut: Motionen och motionssvaret godkändes utan ändringar.

Motion 4 Konsekvensbedömningar

Beslut: Motionen och motionssvaret godkändes utan ändringar.

Motion 5 YLE 5

Beslut: Motionen och motionssvaret godkändes utan ändringar.

Motion 6 SVT PLAY

Beslut: Motionen och motionssvaret godkändes utan ändringar.

Motion 7 Modersmålets betydelse för individen

Beslut: Motionen och motionssvaret godkändes utan ändringar.

Motion 8 Sexuella trakasserier

Beslut: Motionen och motionssvaret godkändes så att det i femte stycket som inleds med meningen "I situationer då våld existerar..." bör i den sista meningen i stycket sättas punkt efter ordet kapacitet och den avslutande texten slopas.

Motion 9 Språkambassadörsnätverk

Beslut: Motionen och motionssvaret godkändes utan ändringar.

§10. Ändring av Folktingets valordning

Sessionen 2017 beslöt att Folktingets styrelse ges i uppdrag att förbereda en ändring av § 25 i Regler för mandatfördelningen i Svenska Finlands folkting (valordning) med syftet att utvidga skrivningen om valbarhet till Folktinget inför följande Folktingsval till att motsvara innehållet i Kommunallagens § 20 som definierar vem som har rösträtt i kommunalvalet.

Beslut: Styrelsen beslöt föreslå för sessionen att Regler för mandatfördelningen i Svenska Finlands folkting (valordning) ändras i enlighet med **bilaga 6** så att valbarheten till Folktinget följer Kommunallagens 20 § om rösträtt.

§11. Folktinget på SuomiAreena/Pori Jazz 16-20.7.2018

Projektkoordinator **Maria Larma** presenterade Folktingets SuomiAreena program 16-20.7. Årets officiella tema är säkerhet, tolerans och ansvar.

Folktinget deltar med paviljongen Café Svenskfinland på Medborgartorget. Varje dag från måndag till fredag får en finlandssvensk organisation presentera sin verksamhet. Vi har bjudit in finlandssvenska aktörer i Björneborg (måndag), Folktinget (tisdag 17.7), Folkhälsan (onsdag), Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC (torsdag) och Svenska litteratursällskapet SLS (fredag).

Folktinget arrangerar en diskussion onsdag 18 juli under arbetsrubriken: Ekologiska alternativ och innovationer för en mera hållbar framtid. Erik Bonsdorff, professor i marinbiologi vid Åbo Akademi, har lovat ställa upp som paneldeltagare. Övriga tillfrågade paneldeltagare är: Carl Haglund (vd för Kaidi Finland som är en del av den kinesiska biobränslejätten Sunshine Kaidi New Energy Group, även ordförande för Näringslivets forskningsinstitut, Etna och Näringslivets delegation, Eva) och Maria Wetterstrand (miljöpartistisk samhällsdebattör och biolog) samt VD på kommunikationsbyrå Miltton Purpose som inriktar sig på hållbar utveckling. Jobbet innebär bland annat att utveckla affärsstrategier i klimatsmarthet och ansvarstagande. Wetterstrand var riksdagsledamot i Sverige 2001–2011. En fjärde panelist som möjligtvis kunde representera energisidan/klimatsmart företag finns i åtanke.

Efter diskussionen på onsdagskvällen blir det jazzkonsert och mingel på Svenska klubben. Samarbetet med Pori Jazz fortsätter med två jazz konserter för vuxna på Jazzgatan och en barnkonsert i samband med Pori Jazz kids festival.

§12. Övriga ärenden

Folktinget ordnar en diskussion om tvåspråkiga skolor i Helsingfors 7.3.2018 klockan 12-16 i Musikhuset.

Beslut: Antecknades för kännedom.

§13. Anmälningsärenden

Press och pressmeddelanden

21.12.2017 Äntligen en tvåspråkig kurs för nödcentraloperatörer

Utlåtanden

27.11.2017 Utlåtande om statsförordning gällande Åklagarmyndigheten till Justitieministeriet

Tal och seminarier

24.1.2018 En systematisk verksamhetsmodell för barnskyddet, LAPE/FSKC. Erik Munsterhjelm och Stephanie Lindberg deltog.

Möten

- 24.11.2017 Förvaltningsutskottets möte. Språkrättsrådet Corinna Tammenmaa hördes som sakkunnig.
- 30.11.2017 Utvärderingsmöte/Stormötesgruppen om Svenska veckan, Tammerfors/Maria Larma
- 14.12.2017 Utvärderingsmöte med Mikko-Matti Aro, Pori Jazz/Maria Larma
- 29.01.2017 Kultursamarbetsmöte på svenska för huvudstadsregionen, Kulturhuset Totem, Vanda Maria Larma
- 06.01.2018 Möte med kulturaktörer i Vasa om intresse att bli en Svenska veckan ort/Maria Larma
- 17.01.2018 Kultur- och medieutskottet hade möte. Professor Tom Moring var inledare.
- 23.01.2018 Möte med Yle och Parad Media om tv-sändning av Svenska dagen 2018, Stina Heikkilä deltog.
- 25.01.2018 Lunchträff på Fpa med Laura Rahka, sakkunnig inom informationsenheten vid Fpa. Erik Munsterhjelm och Stina Heikkilä deltog.
- 02.02.2018 Förvaltningsutskottets och social- och hälsopolitiska utskottets gemensamma möte på Runda huset i Helsingfors. Leena Linnainmaa, vice ordförande för rådet för bedömning av lagstiftningen, hördes som sakkunnig.
- 05.02.2018 Möte om AlandicaDebatt i Mariehamn. Stina Heikkilä deltog.

Besök på Folktinget

16.1.2018 Ralf Gustafsson från Europeiska kommissionens representation besökte Folktinget. Markus Österlund, Camilla Grundström, Kristina Beijar och Stephanie Lindberg träffade Gustafsson.

Övrigt

- 19.12.2017 Presentation av regeringens språkberättelse på Ständerhuset i Helsingfors. Markus Österlund, Kristina Beijar, Camilla Grundström, Erik Munsterhjelm och Stephanie Lindberg deltog.
- 19.12.2017 Justitieministeriets workshop om utveckling av indikatorer för uppföljning av de språkliga rättigheterna. Erik Munsterhjelm och Stephanie Lindberg deltog.
- 24.01.2018 Utbildningen Vår framtid. Camilla Grundström deltog.
- 25.01.2018 Kulturfondens seminarium Flexibilitet och kvalitet. Nycklar till framgång i arbetslivet. Camilla Grundström deltog.
- 08.02.2018 Första hjälpen kurs, del I, för Folktingets personal.

Beslut: Antecknades för kännedom.

§14. Följande möte

Beslut: Följande möte hålls i medlet/början av maj, beroende på ordförande Thomas Blomqvists tidtabell.

§15. Mötet avslutas

Mötet avslutades 13.50.

Thomas Blomqvist
ordförande
§§ 6, 8

Jonny Andersén
II vice ordförande
§§ 1-5, 7, 9-15

Camilla Grundström
sekreterare §§ 1-8

Stephanie Lindberg
sekreterare §§ 9-15

Camilla Wikman
protokolljusterare

Thorolf Sjölund
protokolljusterare